

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2011 > Foder- fødevarerikkerhed > **Frivillige aftaler på kvægområdet**

Frivillige aftaler på kvægområdet

De frivillige aftaler med foderstofindustrien omfatter nu Aftale vedr. aflatoksin i kvægfoder samt Aftale vedr. animalsk fedt til kvæg. Aftale vedr. antibiotiske vækstfremmere til kvæg er blevet overflødig.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De frivillige aftaler med foderstofindustrien omfatter nu "Aftale vedr. aflatoksin i kvægfoder" samt "Aftale vedr. animalsk fedt til kvæg". "Aftale vedr. antibiotiske vækstfremmere til kvæg" er blevet overflødig, idet det fra 1. januar 2006 er forbudt at anvende vækstfremmere ifølge lovgivningen.

Aftale vedr. aflatoksin i kvægfoder

Aftale vedr. aflatoksin i kvægfoder blev indgået i 1995 og ændret i 1997. Aftalen er indgået mellem DAKOFO, Landsforeningen den lokale andel, Mejeriforeningen og Landskontoret for Kvæg (nu Dansk Kvæg). De enkelte firmaer har direkte tilsluttet sig aftalen. Aftalen fastsætter grænser for aflatoksin i foder, som er lavere end i lovgivningen. Ændringen af aftalen i 1997 bestod i en yderligere sænkning af grænserne.

Målet med aftalen er at sikre, at gennemsnitsniveauet af aflatoksin i kraftfoder er så lavt, at indholdet af aflatoksin i mælk kan holdes på et meget lavt niveau. Grænseværdien for aflatoksin M1 i mælk er 10 ppt i den frivillige aftale. Med aftalen er det stort set lykkedes at undgå aflatoksin i foder og mælk, og aftalen er således en stor succes. Aftalen indeholder følgende elementer:

Grænseværdier

Grænser for aflatoksin B1 i foderstoffer ifølge den frivillige aftale og lovgivningen

	Frivillig aftale (mg/kg)	Lovgivning (mg/kg)
Ublandede foderstoffer	0,002	0,02
Tilskudsforderblandinger	0,002	0,005
Fuldfoderblandinger	0,001	0,005

Firmaerne har tilmeldt sig aftalen individuelt

I aftalen henstilles det til mælkeproducenterne, at de kun køber foder fra virksomheder, som er tilsluttet aftalen.

Mejerierne indfører kontrol af mælk på gårdniveau

Mejeriforeningen foretager en systematisk analyse af mælk for aflatoksin M1 på gårdniveau. Målet med disse analyser er indirekte at kontrollere foderet. I tilfælde af fund af aflatoksin i mælken får leverandøren en påtale samt et krav om, at hans foder bliver analyseret. Gentagne tilfælde får mere vidtrækkende konsekvenser.

Kvægbrugskontorerne udtager foderprøver på gårdniveau

Ved fund af aflatoksin M1 i mælkeprøverne iværksætter Dansk Kvæg via de lokale kvægbrugskontorer en gennemgang af fodringen. Kvægbrugskontoret udtager prøver af det indkøbte foder på ejendommen i samarbejde med foderstoffirmaet, som har leveret. Kvægbrugskontoret bliver ligeledes involveret i den opfølgende rådgivning og udredning på ejendommen.

En følgegruppe administrerer aftalen

I forbindelse med aftalen er der nedsat en følgegruppe med repræsentanter for aftaleparterne samt en uvildig formand. Gruppen koordinerer de nødvendige opfølgings- og rapporteringsprocedurer og udarbejder en liste over de tilsluttede virksomheder. Gruppen kan iværksætte sanktioner overfor foderstoffirmaer, som ikke overholder aftalen.

Målet med den frivillige aftale er som nævnt, at vi via en fælles indsats fra foderstofindustri, mejeribrug, kvægbrug og kvægbrugsrådgivning fastholder en situation uden problemer på aflatoxinområdet.

Aftale vedr. animalsk fedt til kvæg

Aftale vedr. animalsk fedt til kvæg blev indgået i 1998 med tillæg i 2001. Aftalen er indgået mellem DAKOFO, Landsforeningen den lokale andel, Dansk Landbrugs Grovvarereselskab, Køddbranchens Fællesråd, Mejeriforeningen og Landskontoret for Kvæg (nu Dansk Kvæg). De enkelte firmaer har direkte tilsluttet sig aftalen. Ifølge aftalen må der ikke leveres og anvendes foder med animalsk fedt til kvæg. Mælkepulver til kalve var undtaget i 1998, men undtagelsen blev ophævet i 2001.

Etiske overvejelser bag aftalen

Det var primært etiske overvejelser, der lå bag aftalens indgåelse. De fleste næringsstoffer bliver omdannet i koens vom, men visse fedtsyrer går direkte over i mælken, og forbrugerne ville ikke acceptere, at der kunne være fedtsyrer fra selvdøde dyr i mejeriprodukterne. Desuden ønskede man at respektere, at kvæg fra naturens side hverken æder artsfæller eller andre dyr. Da mælkeerstatningerne blev omfattet af aftalen i 2001, var det på grund af frygt for, at der kunne være BSE-smitemateriale i det animalske fedt.

Firmaerne har tilmeldt sig aftalen individuelt

I aftalen henstilles det til mælkeproducenterne, at de kun køber foder fra virksomheder, som er tilsluttet aftalen.

Ved mistanke skal foderstoffirmaet efter anmodning fra Dansk Kvæg afgive revisorerklæring på, at der ikke er anvendt animalsk fedt i blandingerne til kvæg. Det er således ikke muligt at analysere specifikt for, om der er animalsk fedt i blandingerne.

Tilslutning til aftalerne

Dansk Kvæg følger med i hvilke udenlandske firmaer, der leverer i Danmark og sikrer samtidig, at de tilslutter sig de frivillige aftaler.

[Se liste](#) (pdf) over firmaer tilmeldt de frivillige aftaler vedrørende kvægfoder. Sanktionsmulighederne for overtrædelse af aftalerne er offentliggørelse og evt. eksklusion af foderstoffirmaet.

Aftale vedr. antibiotiske vækstfremmere til kvæg

Aftale vedr. antibiotiske vækstfremmere til kvæg blev indgået i 1998 med tillæg i 2000. Antibiotika må ikke bruges som tilsætningsstof fra 1. januar 2006 ifølge "Tilsætningsstofforbudsbekendtgørelsen"/"-forordning". Den frivillige aftale er således blevet overflødig og ophører pr. 1. januar 2006.

Aftale om udfasning af dikalciumfosfat i foder

Aftale om udfasning af dikalciumfosfat i foder blev indgået i 2001 men blev ophævet i forlængelse af den afsluttede udredning i maj 2002. Aftalen blev erstattet af en erklæring om, at fosforhusholdningen fortsat vil blive søgt forbedret gennem anvendelse af fosforkilder med høj fordøjelighed, fytase m.v.